A photograph of Earth from space, showing the curvature of the planet and a large shadow cast over the surface. The text "Mis on fotol?" is overlaid on the image.

Mis on fotol?

Päikesevarjutus

Enn Pärtel

I peatükk

Kuidas Kuu liigub ümber Maa

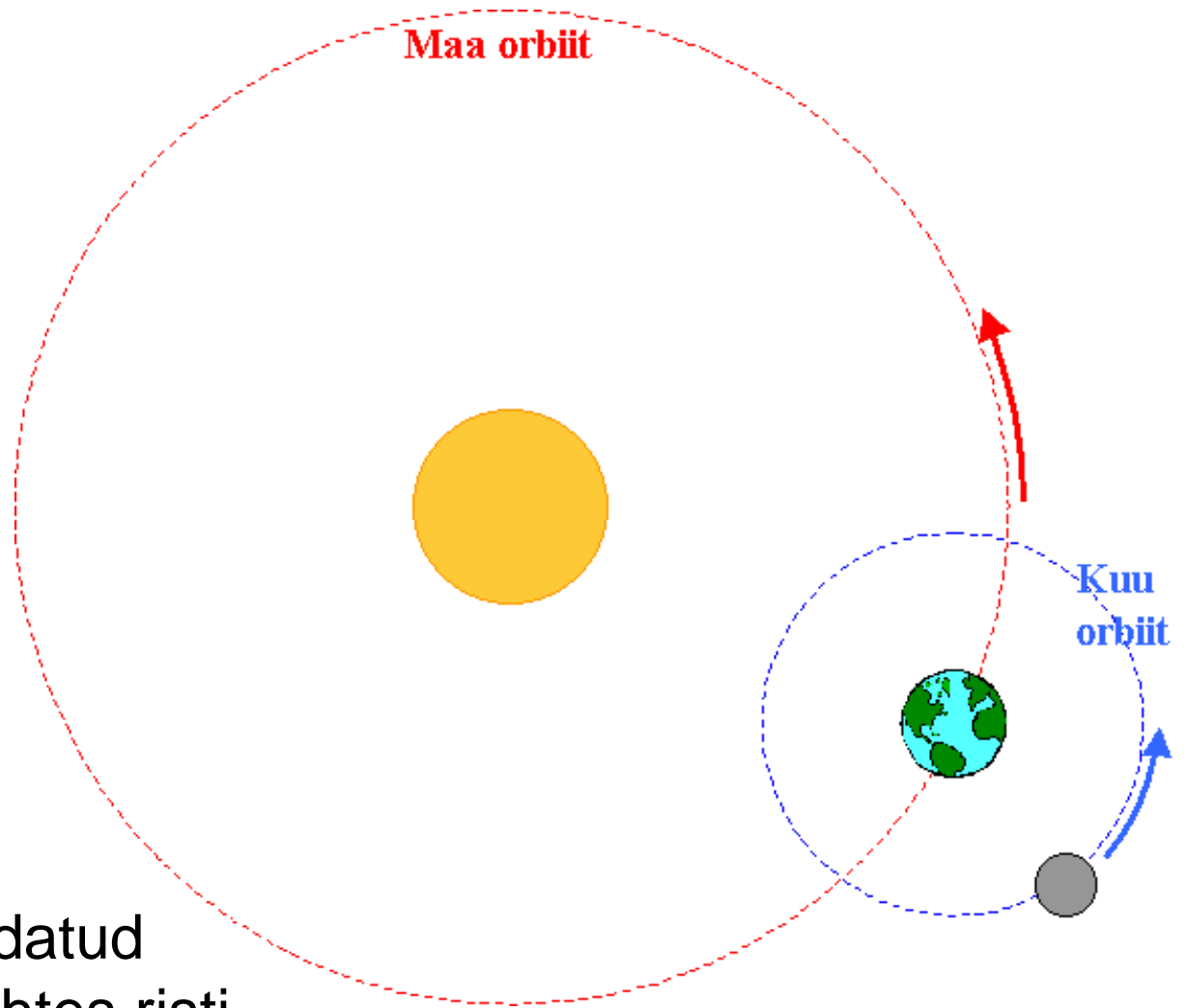
Maa tiirleb ümber Päikese
Kuu tiirleb ümber Maa

Vaade Maa ja Kuu tiirlemistasanditele.

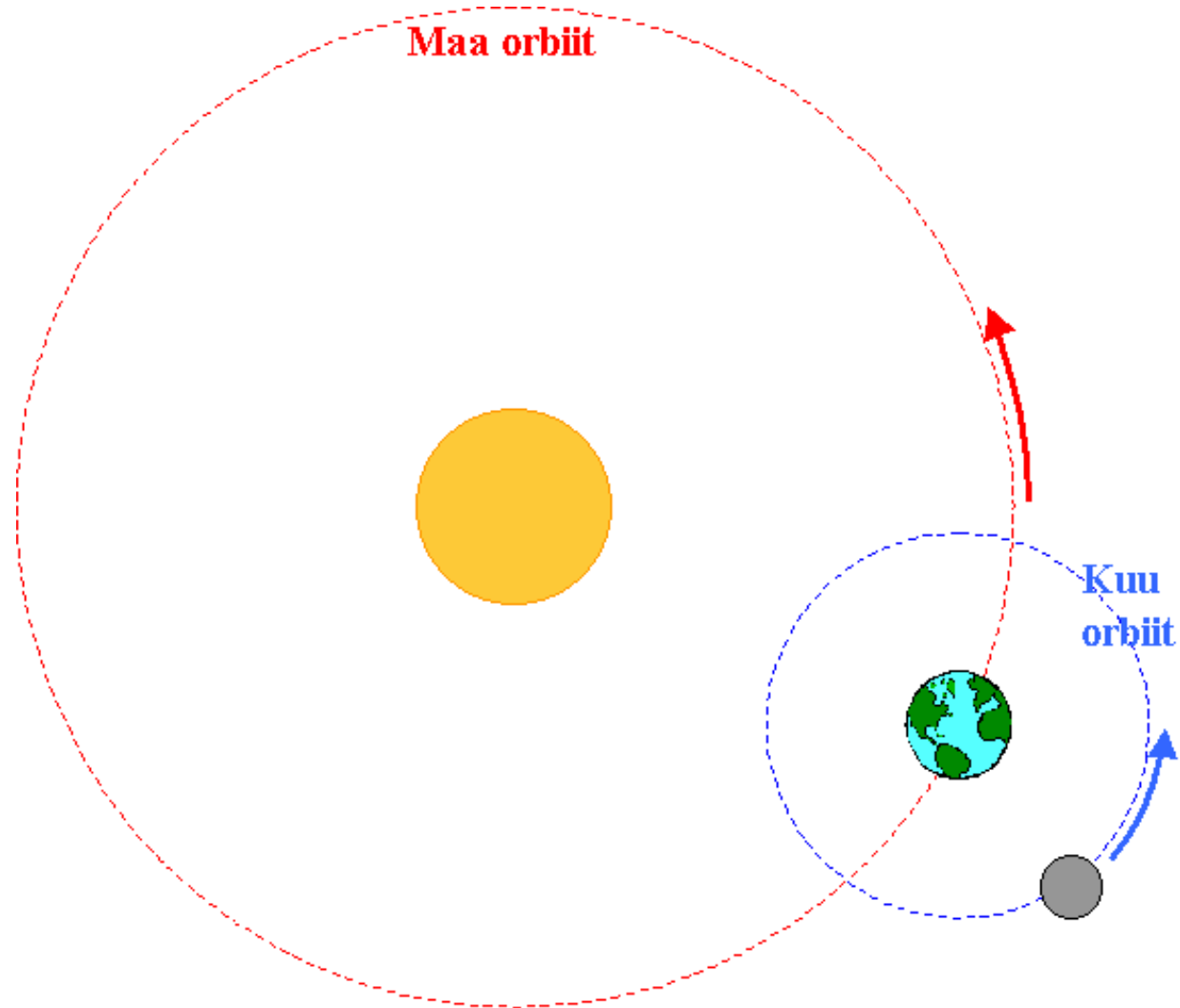
Kuu orbiidi tasand on veidi kaldu Maa orbiidi tasandi suhtes.

Maa ja kuu tiirlemised

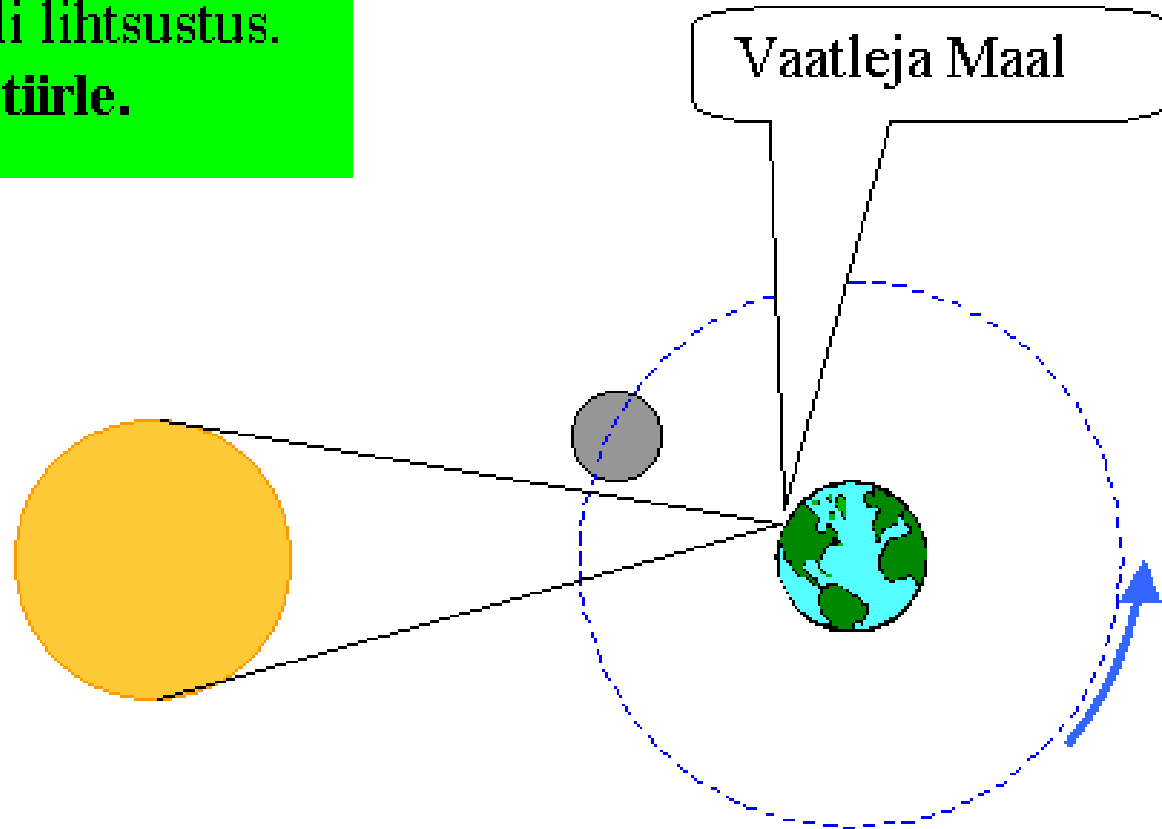
Orbiitidele on vaadatud
tiirlemistasandi suhtes risti

Maa ja kuu tiirlemised

Lihtsustus – Maa tiirlemist ümber Päikese ei võta arvesse

Mudeli lihtsustus.
Maa ei tiirle.

Vaatleja Maalt näeb päikeseketast.

II peatükk

Päikesevarjutus

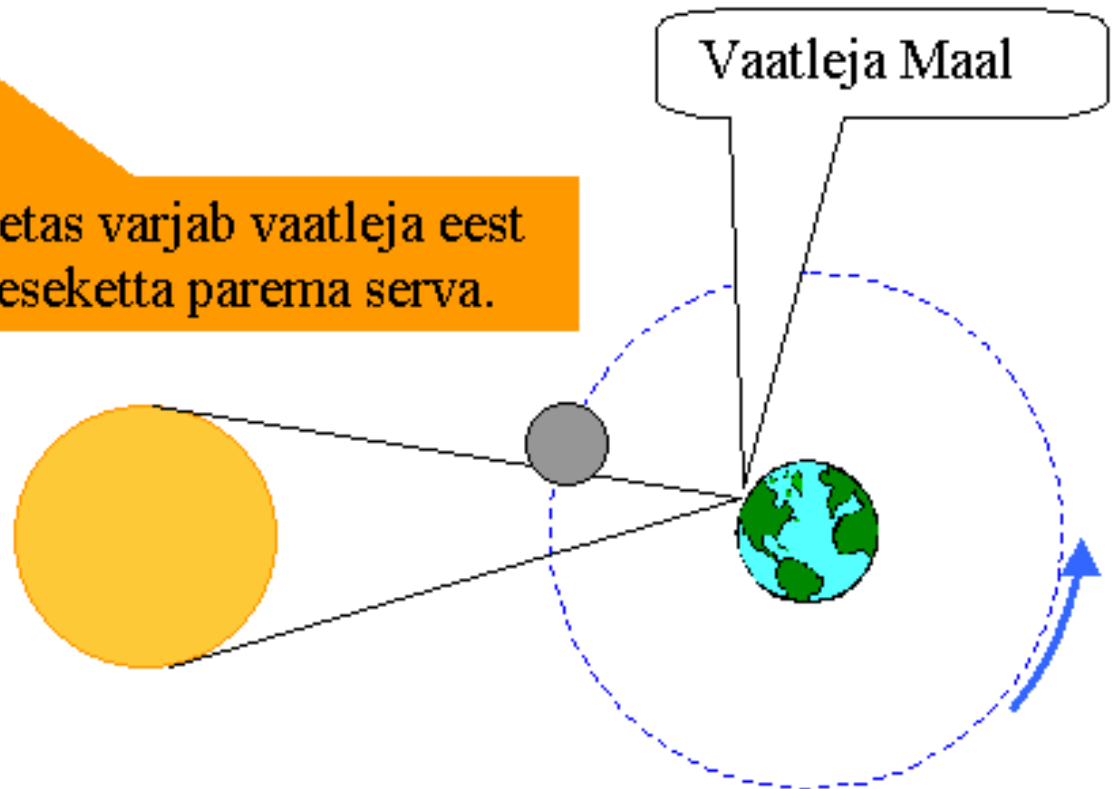
Nii näeme päikesevarjutust
eri hetkedel

Päikesevarjutuse algus

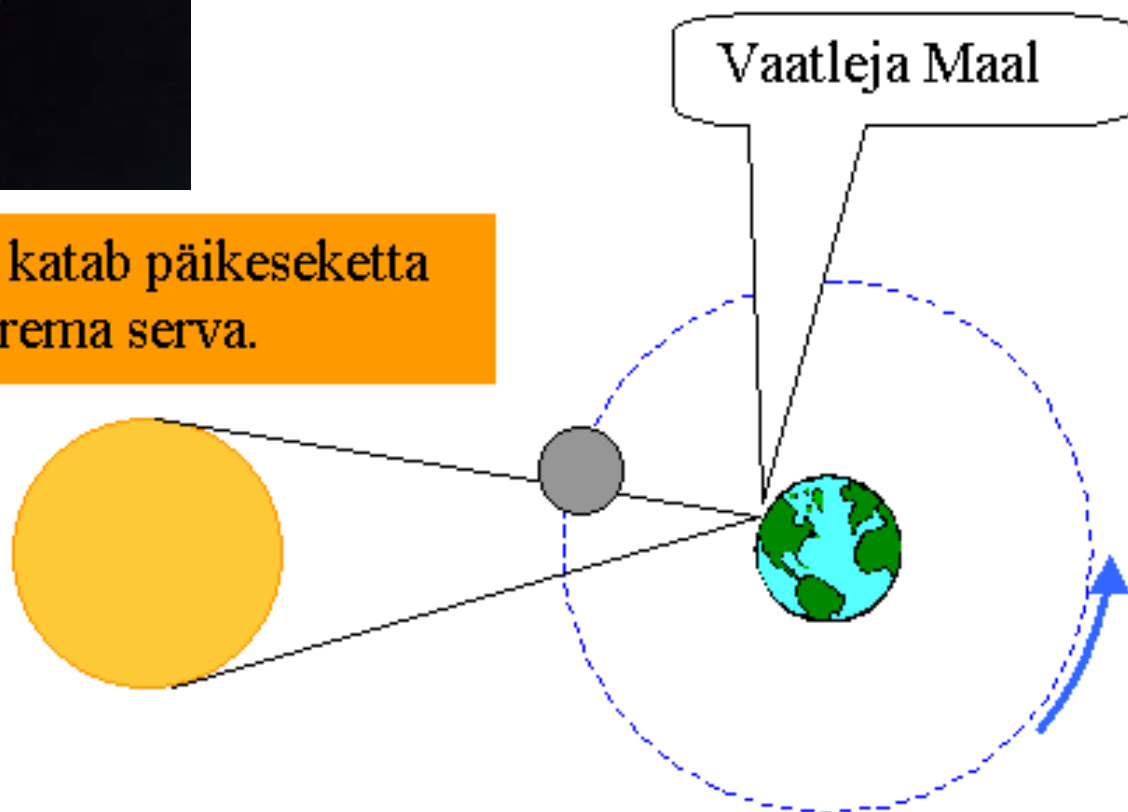
Kuuketas varjab vaadleja eest päikeseketta parema serva.

Päikesevarjutuse areng

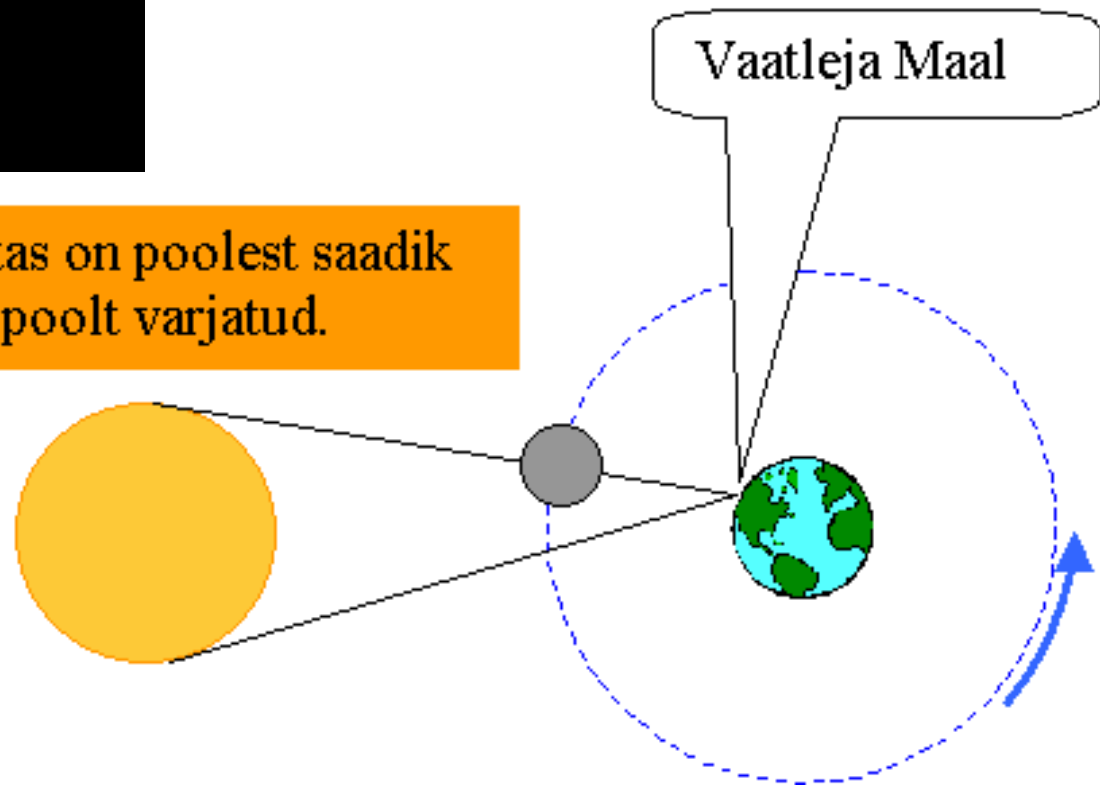
Kuuketas katab päikeseketta parema serva.

Päikesevarjutuse areng

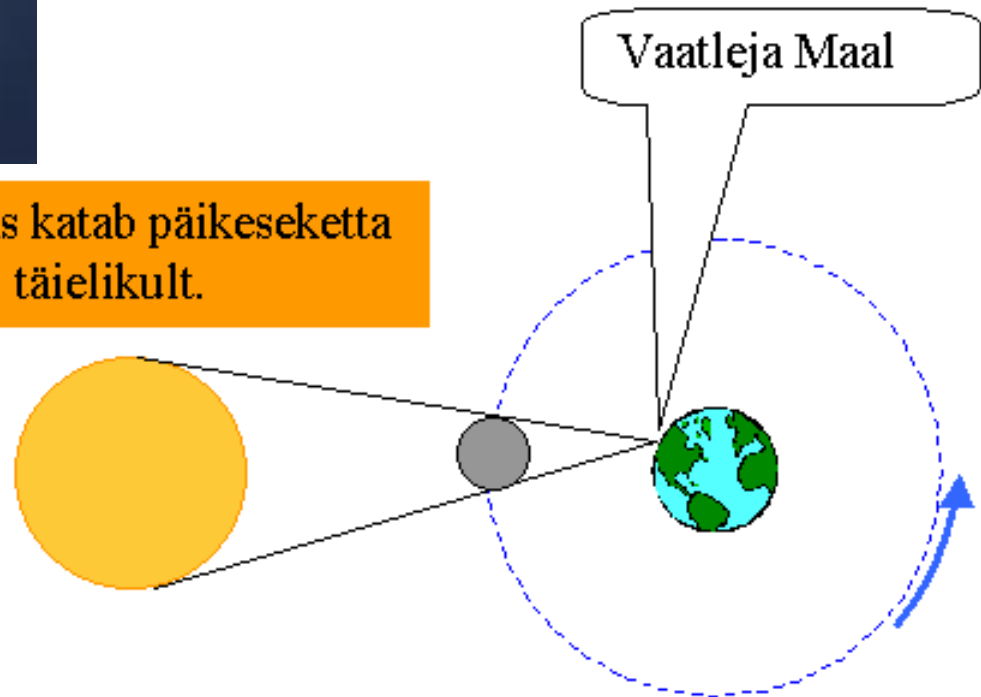
Päikeseketas on poolest saadik
Kuu poolt varjatud.

Täielik päikesevarjutus

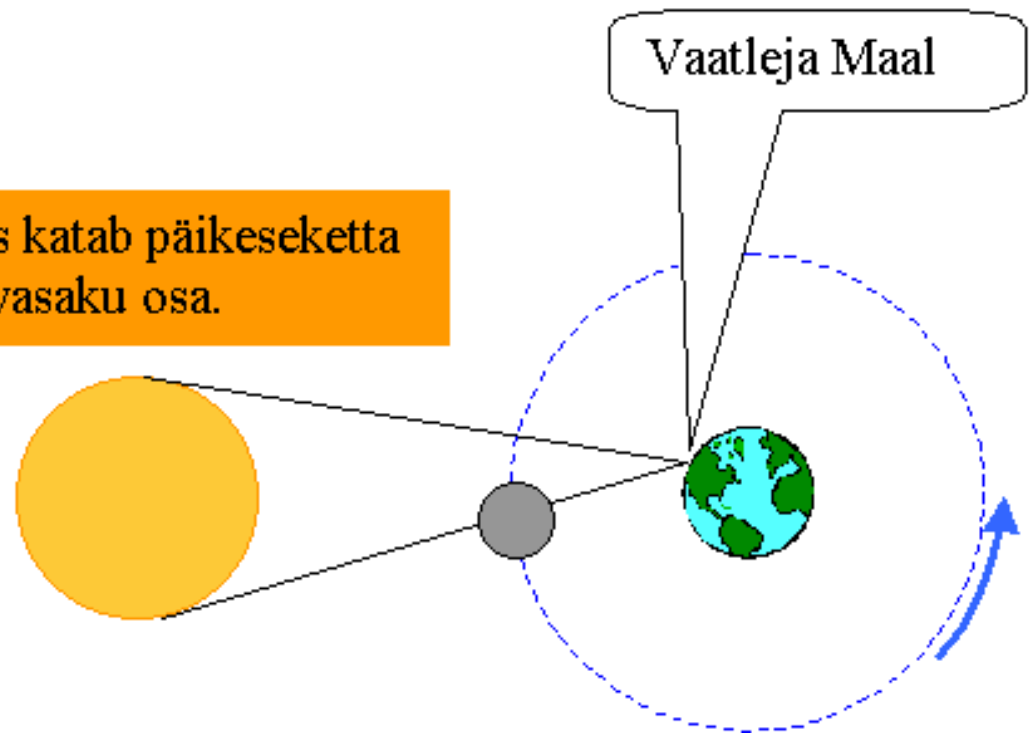
Kuuketas katab päikeseketta täielikult.

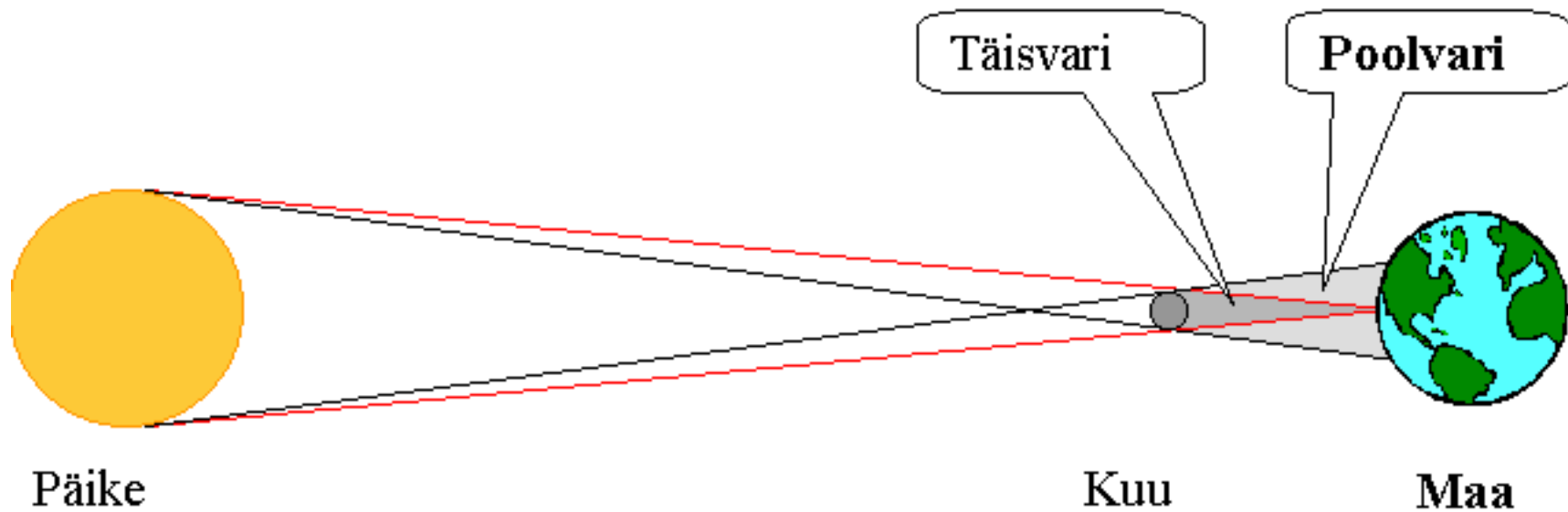
Päikesevarjutus hakkab lõppema

Kuuketas katab päikeseketta vasaku osa.

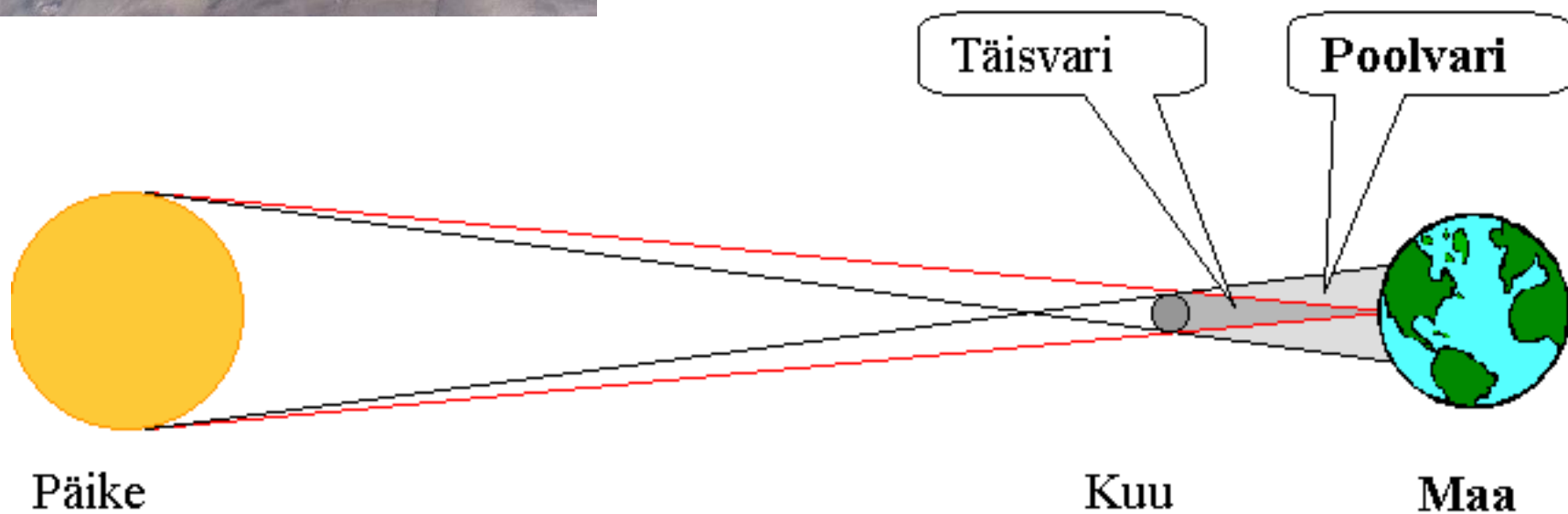

Päikesevarjutuse skeem

Kus fotol on täisvari?

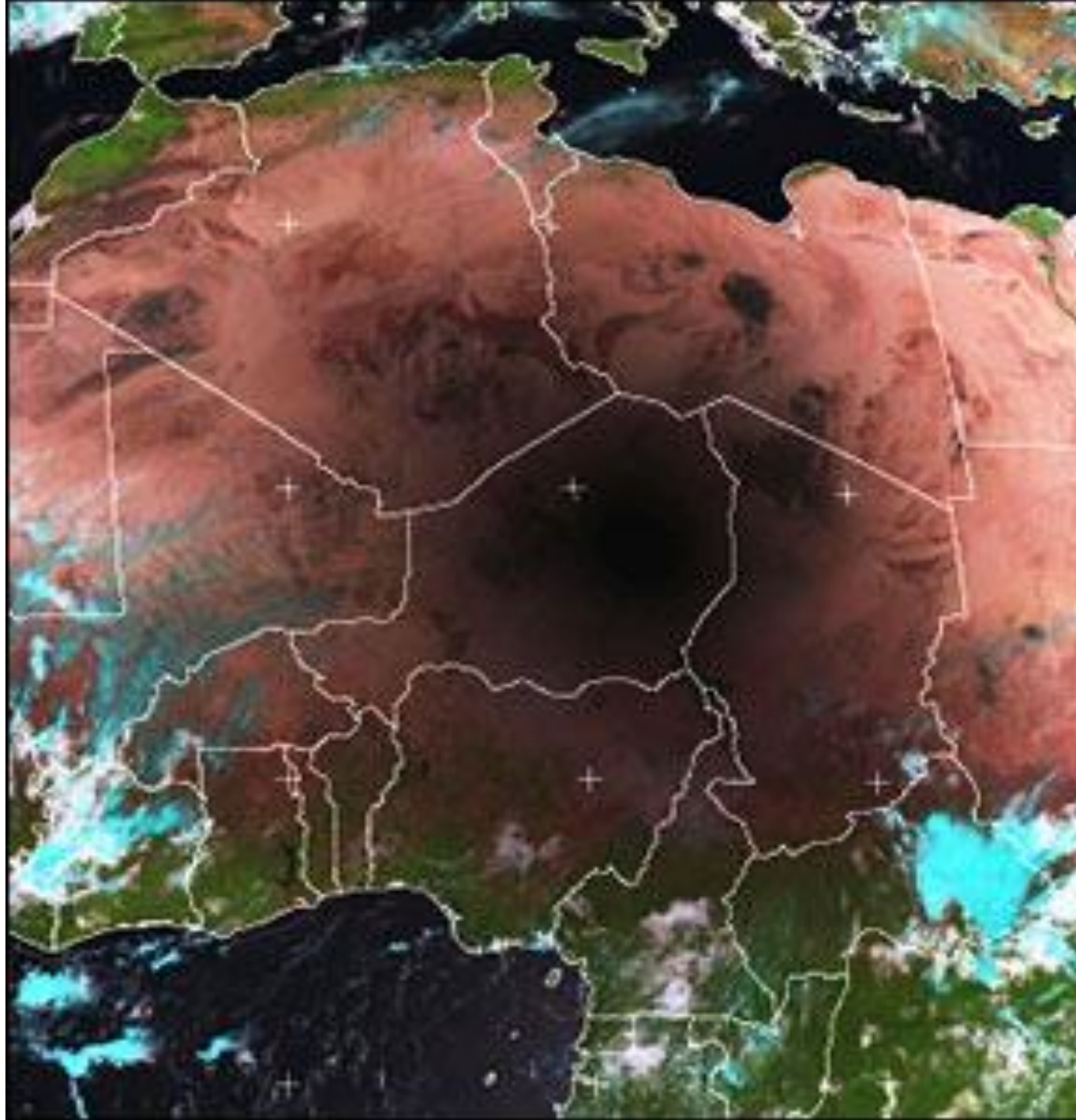

Kuu vari Maal

Osa Aafrika
mandrist on
Kuu varjus.

Näita, millistes
kohtades on:
täisvari?
poolvari?

Kuu vari liigub üle Maa

Kuu liigub orbiidil kiirusega $1 \frac{\text{km}}{\text{s}}$

Ligikaudu sama kiirusega liigub Kuu vari maapinnal.

Kokkuvõte

- Päikesevarjutus tekib seetõttu, et tiirlemisel ümber Maa satub Kuu päikesevalguse ette.
- Maalt on Päikest näha kas osaliselt või pole üldsegi näha.
- Järgmine täielik päikesevarjutus Eestis on nähtav 2126. aastal